

Zpráva z jednání Evropské federace sesterských asociací, 12. - 13. 10. 2017 v Bruselu **Zapsala Veronika Di Cara, oficiální zástupce ČAS v EFN**

Brusel hostil zástupce členských států Evropské federace sester (EFN). Hlavní náplní tohoto jednání EFN byla připravovaná Směrnice Evropské komise (EK) o proporcionalitě, role sester v prevenci infekcí a vývoj ENRF (Evropská nadace pro výzkum v ošetrovatelství).

Směrnice o proporcionalitě

Testování přiměřenosti opatření, které regulují přístup do profese je zmíněno ve Směrnici 2013/55/EU o vzájemném uznávání kvalifikací. Evropská komise (EK) požaduje, aby vláda, která změní tato opatření (např. dosažení kvalifikace všeobecné sestry jednoletým studiem na VOŠ), před tím strukturovaným způsobem analyzovala a zhodnotila jejich přínos a rizika a do šesti měsíců od implementace uvědomila EK. Partneri (např. profesní a pacientské organizace) musí být informováni o těchto analýzách. Podmínky uvedené v Směrnici 55 nebudou nijak dotčeny, nová směrnice se snaží o efektivní zajištění sběru informací z členských států a větší transparentnost, a automaticky z ní neplývají žádné sankce. Experti z EK se zúčastnili našeho jednání a odpověděli na naše otázky.

EFN se domnívá, že tato směrnice by mohla omezit snahy vlád vytvářet sestry s nižším vzděláním, ale zároveň panují obavy, aby nová směrnice nebyla zneužita proti zájmům sester, jejich vzdělávání a tudíž proti zájmu pacientů. Europoslanci budou o této směrnici hlasovat zřejmě v prosinci a bylo by vhodné je v této věci kontaktovat. Z českých europoslanců se tímto tématem zabýval: J. Maštálka z KSČM, J. Niedermayer z TOP, D. Charanzová z ANO, O. Sehnalová z ČSSD. V této souvislosti jsme hovořili o tom, že zřejmě nejsme schopni dobře vysvětlit laikům a politikům, že ošetrovatelství je vysoce odborná profese, její hodnoty a přínos pro společnost. EFN by měla zpracovat materiál, který by členům tuto základní, ale zásadní aktivitu usnadnil.

ENRF - Evropská nadace pro výzkum v ošetrovatelství

Po zániku WENR (výzkumné sesterské organizace) EFN zvolna buduje novou výzkumnou organizaci tak, aby byla silná a stabilní, s cílem zajistit výzkum v ošetrovatelství v EU. V současné době jsou nastavena organizační pravidla této organizace a doprovodné dokumenty jako webové stránky, komunikační strategie a cíle. Nyní se žádá o granty EU, k čemuž potřebuje finanční prostředky v bance, které jí zapůjčili členové EFN. Členové EFN se nyní zavázali nadpoloviční většinou podpořit ENRF finančně na další dva roky.

AMR – Role sester v prevenci antimikrobiální rezistenci

Většina členů EFN má sestry pro kontrolu infekcí, které se často podílely na tvorbě národního akčního plánu. V některých státech sestry předepisují antibiotika a podílejí se na edukaci veřejnosti ve vhodném užívání antibiotik a pracují multidisciplinárně. Zorganizované akreditované programy v AMR v některých zemích zajistily velké snížení užívání antibiotik a výskytu infekcí. Zajímavým paradoxem je vysoké užívání antibiotik v zemědělství, které produkuje resistantní kmeny bakterií, jež se přenáší i na lidi. ECDC má tabulky porovnávající různé země z hlediska spotřeby antibiotik, ČR spotřebovává méně antibiotik než mnoho zemí EU, viz https://ecdc.europa.eu/sites/portal/files/documents/antibiotics-ESAC-Net%20Summary%202016_0.pdf

Ve WHO byla po sedmi letech jmenována nová hlavní sestra (Dr. Elisabeth Iro z Cookových Ostrovů), doufáme ve zviditelnění sester v této organizaci. WHO vypracovala Strategii pro pracovní sílu ve zdravotnictví v Evropě. http://www.who.int/hrh/resources/global_strategy_workforce2030_14_print.pdf?ua=1

Prezidentkou ICN je Annette Kennedy z Irska, proběhly další personální změny v ICN. **Univerzální přístup ke zdravotní péči** bude motto ICN pro další rok. ČAS není členem ICN.

Nursing now!

ICN připravila kampaň k podpoře viditelnosti sester a ošetrovatelství. <http://www.icn.ch/what-we-do/Nusing-Now/>

Aktivní jsou i evropští studenti ošetrovatelství a zvou kolegy z ČR do svých řad. **ENSA** - <http://ensanetwork.eu/> <https://cs-cz.facebook.com/ensanetwork/>

Volby do výkonného výboru EFN

Prezidentka – Elizabeth Adams z Irska

Pokladník Milka Vasileva z Bulharska

Členové výkonného výboru: Roswitha Koch ze Švýcarska, Jana Slovákova ze SR

Mandát z minulého roku: Janet Davies z Velké Británie, Veronika Di Cara z ČR

Situace v členských státech – z referátu jednotlivých členů

Irsko – aktivity na ochranu zdravotníků pracujících ve válečných zónách.

Švýcarsko – velký nedostatek sester, vzdělávají zdravotnické asistenty - 3 roky odborného vzdělání po 9 letech všeobecného vzdělání, kompetence podobné sestrám, jsou levnější. Asociace sester v referendu získala 100 000 podpisů na podporu profese sester, nyní se musí politici zabývat zákonem o sestřích a zatraktivněním této profese. Cílem je zlepšení pracovních podmínek a více sester do praxe.

Norsko – Směrnice 2013/55/EU zastavila pokusy rychle vytvořit sestru ze zdravotnického asistenta.

Montenegro – byl připraven program pro vzdělávání sester na univerzitě (harmonizovaný dle směrnice 2013/55/EU). Před zahájením školního roku byl odvolán děkan a vzdělávání sester se neharmonizovalo.

Velká Británie – vytvořena regulovaná profese Nursing associate, v podstatě zdravotnický asistent s dvouletým vzděláním. Politici tvrdí, že se nejedná o profesi nahrazující sestru. Jako odpověď britské profesní organizace sester zvýšily standardy pro vzdělávání sester, aby byl patrný rozdíl v kompetencích. Zároveň posílení praxe a supervize praxe mentorkami, které jsou zodpovědné za hodnocení studentů, aby mentorky dokázaly efektivně pracovat se studenty a pokud je to nutné poukázaly na nedostatečné dovednosti studentů (Tzv. „Failing to fail“ - mentorka nebyla schopná studenta nechat propadnout z praxe)

Dánsko – vytvořen program pro sestry s pokročilými kompetencemi v primární péči na magisterské úrovni, který vyšel z požadavků místních samospráv v přístupu bottom-up, protože na národní úrovni se nepovedlo prosadit.

Česká republika - přijetí zákona o nelékařských profesích se 4+1, momentálně žádá škola tyto studenty nevzdělává, ačkoliv cílem změny zákona bylo rychlé dodání sester do praxe. . Nedostatek všeobecných sester trvá.

Nový výzkum z Velké Británie z listopadu 2016 popisuje zvyšování mortality při zvyšování počtu pacientů na sestru a rizika nahrazování sester zdravotnickými asistenty.
<http://bmjopen.bmj.com/content/6/2/e008751>

18/11 Antibiotic Awareness Day - Den antibiotik

<https://antibiotic.ecdc.europa.eu/sites/eaad/files/documents/leaflet-nurses.pdf>